

KAKO MOŽEMO POMOĆI?

Svatko od nas može doprinijeti sprječavanju širenja signalnog raka i bolesti rače kuge u vodotocima:

- naučite prepoznavati zavičajne vrste rakova i razlikovati ih od signalnog raka te podijelite vaše znanje s drugima
- nikada nemojte samostalno organizirati i provoditi akcije uklanjanja ili izlova signalnog raka
- upozoravajte druge na opasnost koju signalni rak donosi u vodene ekosustave
- nakon upotrebe provjerite ribičku opremu, isperite pod jakim mlazom (po mogućnosti toplovom vodom), dezinficirajte i osušite na suncu prije upotrebe na drugoj lokaciji (pravilo „provjeri – očisti – osuši“)
- ulovljenog ili pronađenog signalnog raka nemojte prenositi u druge vodotoke ili ga uzimati kući
- **prijavite lokaciju nalaza signalnog raka** Javnoj ustanovi NATURA VIVA, Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (Upravi za zaštitu prirode) ili Zavodu za zaštitu prirode i okoliša – preuzmite aplikaciju skeniranjem QR koda ili na web stranici www.invazivnevrste.hr

Google Play

App Store

AppGallery

O PROJEKTU

NAZIV:

Kontrola populacija signalnog raka u rijekama Korani i Radonji

IZVOR FINANCIRANJA:

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost

UKUPNA VRJEDNOST:

265.406,86 eura

TRAJANJE:

listopad 2022. – lipanj 2026.

PROVODITELJ:

Javna ustanova NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije

Križanićeva 30, 47000 Karlovac

info@naturaviva.hr

047/601-479

www.naturaviva.hr

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

Zajedno čuvamo okoliš

Sufinancirano sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost

SIGNALNI RAK

NIJE NAŠ ZAŠTITNI ZNAK

INVAZIVNA STRANA VRSTA
SIGNALNI RAK
Pacifastacus leniusculus

ŠTO SU INVAZIVNE STRANE VRSTE?

Strane vrste su vrste koje su slučajnim ili namjernim unošenjem putem ljudske djelatnosti dospjele izvan područja svoje prirodne rasprostranjenosti. Ukoliko širenje strane vrste uzrokuje ekološku i ekonomsku štetu u području, govorimo o invazivnoj stranoj vrsti. Glavni putevi unosa i širenja invazivnih stranih vrsta u slatkovodnim ekosustavima su plovni kanali i brodski promet, unos vrsta u svrhu poribljavanja i ribolova, bijeg iz uzbunjivača (akvakulture), puštanje živih mamaca, puštanje iz akvarija te prenošenje putem ribičke opreme i čamaca.

Širenje invazivnih stranih vrsta drugi je najvažniji razlog gubitka biološke raznolikosti, odmah nakon direktnog uništavanja staništa!

POJAVA SIGNALNOG RAKA U HRVATSKOJ

Signalni rak (*Pacifastacus leniusculus*) počeo se u Europi intenzivno uzgajati u akvakulturi sredinom 20. stoljeća, uslijed masovnog izumiranja autohtonih europskih vrsta od bolesti račje kuge. Bijegom iz uzbunjivača, ali i namjernim, ilegalnim puštanjem u vodotoke, signalni rak se proširio u vodotocima većine europskih zemalja pa tako i Hrvatske. U rijeku Muru i Dravu proširio se nizvodno iz susjednih država, dok je u rijeku Koranu namjerno unesen.

Za očekivati je da će se vrsta proširiti i u ostale rijeke kupskog sliva brzinom od 1-7 km/god nizvodno i 0,35-4 km/god uzvodno. Uspješne metode uklanjanja uspostavljenih populacija ne postoje, dok su metode kontrole zahtjevne, dugoročne i skupe.

NEGATIVAN UTJECAJ SIGNALNOG RAKA

- relativno brzo raste i stvara veliki broj potomaka
- agresivniji je i potiskuje zavičajne vrste iz njihovih prirodnih staništa
- prijenosnik je bolesti račje kuge, na koju je sam otporan (račja kuga je uvrštena u „100 najgorih svjetskih invazivnih vrsta“)
- hrani se vodenim beskrlešnjacima i ribljom ikrom te uzrokuje pad brojnosti tih vrsta i njihov nestanak
- kopanjem rupa u obali uzrokuje odronjavanje obale i zamućenost vode

**KAKO
PREPOZNATI
SIGNALNOG
RAKA?**

Najvažnija obilježja po kojima ga je moguće prepoznati su **glatka površina klješta** (kod zavičajnih vrsta „zrnata“) te uočljivo **plavkasto** (ponekad i bjelkasto) **obojenje** na spoju pomičnog i nepomičnog prsta klješta.

ZAKONSKI PROPISI REPUBLIKE HRVATSKE

Prema Zakonu o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima invazivne strane vrste ne smije se unositi na područje Republike Hrvatske, stavljati na tržiste, razmjenjivati, držati, uzgajati i/ili razmnožavati te unositi u prirodne ekosustave.

